

Środa, 20 października 2021 r.

P9_TA(2021)0428

Europejskie media w dekadzie cyfrowej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. w sprawie europejskich mediów w dekadzie cyfrowej: plan działania na rzecz wsparcia odbudowy i transformacji (2021/2017(INI))

(2022/C 184/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 167 i 173,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 11,
- uwzględniając Protokół nr 29 w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich, załączony do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (protokół amsterdamski),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE (COM(2020)0825),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym (akt o rynkach cyfrowych) (COM(2020)0842),
- uwzględniając konkluzje Rady z 18 maja 2021 r. w sprawie europejskich mediów w dekadzie cyfrowej: plan działania na rzecz wsparcia odbudowy i transformacji,
- uwzględniając konkluzje Rady z 15 grudnia 2020 r. w sprawie wzmacniania odporności i zwalczania zagrożeń hybrydowych, w tym dezinformacji, w kontekście pandemii COVID-19,
- uwzględniając konkluzje Rady z 7 czerwca 2019 r. w sprawie zwiększenia transgranicznego obiegu europejskich utworów audiowizualnych ze szczególnym uwzględnieniem koprodukcji,
- uwzględniając komunikat Komisji z 26 maja 2021 r. pt. „Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie wzmocnienia kodeksu postępowania w zakresie dezinformacji” (COM(2021)0262),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług ⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z 19 grudnia 2018 r. w sprawie wzmacniania treści europejskich w gospodarce cyfrowej,
- uwzględniając światowe rankingi wolności prasy publikowane przez organizację Reporterzy bez Granic oraz wyniki monitorowania pluralizmu mediów z lipca 2020 r. opracowane przez Centrum ds. Pluralizmu i Wolności Mediów w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym ⁽²⁾ („dyrektywa o prawie autorskim”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70.

⁽²⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 92.

⁽³⁾ Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30.

Środa, 20 października 2021 r.

- uwzględniając dyrektywę (UE) 2018/1808 z 14 listopada 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywę o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku ⁽⁴⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z 18 listopada 2020 r. w sprawie ochrony wolnego i pluralistycznego systemu medialnego,
- uwzględniając komunikat Komisji z 3 grudnia 2020 r. pt. „Europejskie media w cyfrowej dekadzie – Plan działania na rzecz wsparcia odbudowy i transformacji” (COM(2020)0784),
- uwzględniając komunikat Komisji z 3 grudnia 2020 r. w sprawie europejskiego planu działania na rzecz demokracji (COM(2020)0790),
- uwzględniając komunikat Komisji z 25 listopada 2020 r. pt. „Pełne wykorzystanie potencjału innowacyjnego UE – Plan działania w zakresie własności intelektualnej wspierający odbudowę i odporność UE” (COM(2020)0760),
- uwzględniając postanowienia Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych z 1 marca 1998 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 5 grudnia 2018 r. pt. „Plan działania na rzecz zwalczania dezinformacji” (JOIN(2018)0036),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 6 kwietnia 2016 r. pt. „Wspólne ramy dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym – odpowiedź Unii Europejskiej” (JOIN(2016)0018),
- uwzględniając swoją rezolucję z 25 listopada 2020 r. w sprawie wzmocnienia wolności mediów: ochrona dziennikarzy w Europie, nawoływanie do nienawiści, dezinformacja i rola platform ⁽⁵⁾,
- uwzględniając cele polityki cyfrowej na 2030 r. zawarte w komunikacie Komisji z 9 marca 2021 r. pt. „Cyfrowy kompas 2030: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118),
- uwzględniając konkluzje Rady z 26 maja 2020 r. w dziedzinie kultury i spraw audiowizualnych,
- uwzględniając konkluzje Rady z 9 czerwca 2020 r. w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy,
- uwzględniając konkluzje Rady z 12 grudnia 2018 r. w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022,
- uwzględniając konkluzje Rady z 26 listopada 2013 r. w sprawie wolności i pluralizmu mediów w otoczeniu cyfrowym,
- uwzględniając swoją rezolucję z 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami ⁽⁶⁾,
- uwzględniając wniosek z 30 maja 2018 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021–2027) (COM(2018)0366),
- uwzględniając badanie z lipca 2020 r. zlecone przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych pt. „Bezpieczeństwo dziennikarzy i zwalczanie korupcji w UE”,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego z czerwca 2020 r. pt. „IRIS Plus 2020-2: The European audiovisual Industry in the time of COVID-19” [„IRIS Plus 2020-2: Europejski przemysł audiowizualny w czasie pandemii COVID-19”],
- uwzględniając sprawozdanie Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z 3 stycznia 2020 r. w sprawie zagrożeń dla wolności mediów i bezpieczeństwa dziennikarzy w Europie,

⁽⁴⁾ Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0320.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0054.

Środa, 20 października 2021 r.

- uwzględniając sprawozdanie Centrum ds. Pluralizmu i Wolności Mediów z lipca 2020 r. w sprawie wyników monitorowania pluralizmu mediów za 2020 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 17 września 2020 r. w sprawie odbudowy życia kulturalnego w Europie ⁽⁷⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 15 września 2020 r. w sprawie skutecznych środków ekologizacji programów Erasmus + i Kreatywna Europa oraz Europejskiego Korpusu Solidarności ⁽⁸⁾,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A9-0278/2021),
- A. mając na uwadze, że do celów niniejszego sprawozdania termin „media informacyjne” należy rozumieć jako obejmujący wszystkie media redakcyjne, takie jak branże telewizyjna, radiowa i wydawnicza, w tym gazety i czasopisma oraz media cyfrowe;
- B. mając na uwadze, że do celów niniejszego sprawozdania termin „sektor audiowizualny” należy rozumieć jako obejmujący sektory i branże nadawcze, audiowizualne i multimedia w całej ich różnorodności, w tym kina i inne obiekty fizyczne;
- C. mając na uwadze, że do celów niniejszego sprawozdania terminy „media” i „sektor mediów” obejmują zarówno media informacyjne, jak i sektor audiowizualny;
- D. mając na uwadze, że sektor kultury i sektor kreatywny, których integralną i kluczową część stanowią sektor mediów informacyjnych i sektor audiowizualny, należą do sektorów, które ucierpiały najbardziej z powodu pandemii COVID-19, co dotyczy zwłaszcza mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP); mając na uwadze, że należy się również spodziewać, że ożywienie w tych sektorach będzie przebiegało wolniej niż w gospodarce ogółem; mając na uwadze, że skutki pandemii w różny sposób dotknęły różne podmioty w sektorze mediów informacyjnych i sektorze audiowizualnym, w związku z czym stoją one przed różnymi wyzwaniami, którym należy stawić czoła za pomocą odpowiednio dostosowanych środków w celu przezwyciężenia kryzysu;
- E. mając na uwadze, że sektor audiowizualny odczuł dotkliwie pandemię i poniósł ogromne straty finansowe – spadek o niemal 70 % dochodów kin i dystrybutorów ze sprzedaży biletów w 2020 r., czyli całkowity spadek dochodów w wysokości 4 mld EUR ⁽⁹⁾, zmniejszenie działalności produkcyjnej o 30 % i całkowite wstrzymanie koprodukcji – co zagraża zdolności sektora do odbudowy gospodarczej i stanowi wyzwanie dla finansowania i obiegu europejskich filmów i kultury ⁽¹⁰⁾; mając na uwadze, że sektory te stoją w obliczu różnych wyzwań, w tym wzrostu kosztów działalności z powodu zaostrzenia środków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- F. mając na uwadze, że kina i festiwale filmowe odgrywają zasadniczą rolę w europejskim ekosystemie audiowizualnym, zwłaszcza pod względem dystrybucji, lecz także doświadczeń zapewnianych Europejczykom jako widzom; mając na uwadze, że obecne środki sanitarne uniemożliwiają funkcjonowanie tych obiektów kultury lub nie pozwalają im działać w pełnym zakresie; mając na uwadze, że w miejscach, gdzie kina otwarto ponownie, widzowie wracają w liczbie zbliżonej do tej notowanej przed pandemią COVID-19;
- G. mając na uwadze, że pandemia spowodowała nagle wstrzymanie inwestycji w reklamę, stanowiących ważne źródło dochodu dla sektora mediów informacyjnych; mając na uwadze, że według wstępnych szacunków dochody z reklam w mediach informacyjnych spadły o 20–80 % ⁽¹¹⁾; mając na uwadze, że organizacje medialne, zwłaszcza MŚP, często borykają się z problemami związanymi z płynnością;
- H. mając na uwadze, że wachlarz organizacji i przedsiębiorstw działających w sektorze mediów informacyjnych obejmuje zróżnicowane podmioty, począwszy od dziennikarzy freelancerów czy personelu technicznego po nadawców publicznych i duże konglomeraty medialne o wysokim stopniu integracji pionowej, małe lokalne i regionalne media informacyjne oraz różnorodne organizacje niekomercyjne; mając na uwadze, że większość państw członkowskich UE cechuje wysoki stopień koncentracji rynku, z monopolem lub oligopolem w sektorach nadawczych, oligopolami w sektorze gazet i znaczną konkurencją wśród wydawców magazynów i książek ⁽¹²⁾;

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0239.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0211.

⁽⁹⁾ <https://www.unic-cinemas.org/en/news-blog/detail/european-cinema-industry-sees-eur62-billion-box-office-drop-in-2020/>

⁽¹⁰⁾ Europejskie Obserwatorium Audiowizualne, https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/home/-/asset_publisher/wy5m8bRgOygg/content/theatrical-gross-box-office-in-the-eu-and-the-uk-collapsed-by-70-4-in-2020

⁽¹¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0784>

⁽¹²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690866/IPOL_BRI\(2021\)690866_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690866/IPOL_BRI(2021)690866_EN.pdf)

Środa, 20 października 2021 r.

- I. mając na uwadze, że sektor mediów boryka się nie tylko ze skutkami pandemii, lecz także z istotnymi wyzwaniami mającymi związek z transformacją cyfrową i jej wpływem na ogólny model biznesowy sektora; mając na uwadze, że należy podejmować dalsze wysiłki w celu utworzenia bezpiecznego, sprawiedliwego i konkurencyjnego środowiska internetowego, w którym gwarantowane są także prawa podstawowe obywateli; mając na uwadze, że Komisja musi wspierać transformację nowych modeli biznesowych mediów audio i audiowizualnych w dziedzinie cyfrowej;
- J. mając na uwadze, że wysokiej jakości, dobrze finansowane i niezależne media oraz profesjonalne dziennikarstwo są kluczowe dla wolności i pluralizmu mediów, a zatem stanowią filar demokracji i praworządności; mając na uwadze, że w ostatnim dziesięcioleciu nastąpiło poważne ograniczenie wolności mediów; mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 zwiększył znaczenie dziennikarstwa o wysokiej jakości, które jest w stanie informować obywateli i zachęcać ich do krytycznego myślenia; mając na uwadze, że konieczne jest przywrócenie równowagi ekosystemu informacyjnego, począwszy od strażników dostępu do media; mając na uwadze, że należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić stabilność sektora mediów, jego niezależność od nacisków gospodarczych i politycznych oraz zwiększyć wolność i pluralizm mediów⁽¹³⁾, a także promować lepsze standardy w tym sektorze, zarówno w internecie, jak i poza nim, oraz zagwarantować bezpieczeństwo dziennikarzom i źródłom informacji; mając na uwadze, że przejrzystość finansowania mediów to element o zasadniczym znaczeniu dla szerzenia zaufania wśród obywateli;
- K. mając na uwadze, że sektor mediów informacyjnych i sektor audiowizualny odgrywają zasadniczą rolę we wzmacnianiu odporności i włączającego charakteru naszych demokratycznych społeczeństw oraz różnorodności kulturalnej i pluralizmu mediów; mając na uwadze, że łańcuch wartości w sektorze mediów informacyjnych i sektorze audiowizualnym składa się z różnych podmiotów i przedsiębiorstw, które produkują, nadają lub wyświetlają treści często oparte na prawach własności intelektualnej, oraz że sektory te składają się głównie z MSP, co pomaga promować, wzmacniać i pielęgnować różnorodność kulturową, językową, społeczną i polityczną Europy; mając na uwadze, że przekształcenie europejskiego sektora audiowizualnego i sektora mediów w konkurencyjną branżę powinno zatem iść w parze z promowaniem różnorodności kulturowej i dostępu do rynku dla mniejszych operatorów;
- L. mając na uwadze, że strategia sektorowa zawarta w planie działania dotyczącym mediów i sektora audiowizualnego powinna być jak najbardziej całościowa i w pełni wykorzystywać wszelkie potencjalne możliwości zachęcania do inwestycji w sektory mediów informacyjnych i wydawnictw, a także w sektor audiowizualny; mając na uwadze, że celem planu powinno być wspieranie różnorodności kulturowej, artystycznej i przemysłowej w łańcuchach wartości; mając na uwadze, że działania przewidziane w planie powinny opierać się w większej mierze na zmienionej dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych oraz na komponencie MEDIA programu „Kreatywna Europa”, aby wspierać legalny dostęp do utworów kinowych i audiowizualnych oraz ich dostępność w całej Europie w celu zapewnienia publiczności zróżnicowanych kulturowo treści o wysokiej jakości;
- M. mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie powinny wprowadzić środki gwarantujące, aby media opierały się na publicznych wartościach, a także aby były otwarte, demokratyczne, zrównoważone i integracyjne, tak aby w tym sektorze stanowiska kreatywne i decyzyjne zajmowało więcej kobiet, osób należących do mniejszości rasowych i etnicznych, migrantów i uchodźców, członków społeczności LGBTIQ+ i osób z niepełnosprawnościami;
- N. mając na uwadze, że z powodu kryzysu związanego z COVID-19 w państwach członkowskich wystąpiły opóźnienia we wdrażaniu dyrektywy o prawie autorskim, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/789 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiającej przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych⁽¹⁴⁾, a także dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych; mając na uwadze, że państwa członkowskie powinny wykorzystać takie opóźnienia, aby uwzględnić w swoich przepisach wykonawczych śmiało rozwiązania wynikające z kryzysu lub pogłębianych przez kryzys wyzwań występujących w europejskim sektorze audiowizualnym, takich jak wynagrodzenie twórców z tytułu korzystania z ich utworów w internecie oraz finansowe inwestycje platform globalnych w produkcję lokalną;
- O. mając na uwadze, że zarówno sektor mediów informacyjnych, jak i sektor nadawczy skorzystałyby na spójniejszym i bardziej całościowym podejściu; mając na uwadze, że Komisja poinformowała o zamiarze przedstawienia aktu o wolności mediów; mając na uwadze, że powinien on raczej opierać się na bieżących inicjatywach, takich jak plan działania na rzecz demokracji, plan działania dotyczący mediów i sektora audiowizualnego, akt o usługach cyfrowych oraz akt o rynkach cyfrowych, a nie skupiać się głównie na nowych przepisach;

⁽¹³⁾ Zob. s. 50 sprawozdania „Monitoring Media Pluralism in the Digital Era” [„Monitorowanie pluralizmu mediów w erze cyfrowej”], zgodnie z którym żadne państwo członkowskie nie odnotowuje niskiego poziomu ryzyka w obszarze pluralizmu rynkowego: <https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/67828/MPM2020-PolicyReport.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 82.

Środa, 20 października 2021 r.

- P. mając na uwadze, że terytorialne i wyłączne prawa licencyjne mają zasadnicze znaczenie dla zdolności sektorów filmowego i audiowizualnego do utrzymania i zagwarantowania ich kreatywności, finansowania, wolności i długotrwałego zrównoważonego rozwoju;
- Q. mając na uwadze, że informacyjne i komunikacyjne strategie polityczne muszą uwzględniać dostępność treści dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, zgodnie z poszczególnymi dyrektywami UE;

Odbudowa i wsparcie

1. podkreśla skutki pogorszenia koniunktury gospodarczej i zdecydowanie ponawia apel do Komisji i państw członkowskich o większe wsparcie sektora mediów informacyjnych i sektora audiowizualnego oraz ogólnie sektora kultury i sektora kreatywnego, przy czym należy poświęcić szczególną uwagę MŚP; uważa, że należy zwiększyć przydział środków dla sektora mediów informacyjnych i sektora audiowizualnego w różnych programach wieloletnich ram finansowych (WRF); zwraca uwagę, że UE i państwa członkowskie powinny wspierać te sektory, oraz wzywa Komisję do zdecydowanego zachęcania państw członkowskich do zwiększenia wsparcia dla tych sektorów z funduszy udostępnianych w ramach ich zatwierdzonych krajowych planów odbudowy, tak aby mogły one w pełni odbudować się po pandemii, by stały się bardziej zrównoważone i kontynuowały transformację ekologiczną i cyfrową; uważa, że we wszystkich inicjatywach należy zwrócić szczególną uwagę na media lokalne i regionalne, oraz na media informacyjne działające na niewielkich rynkach; podkreśla, że utrzymanie niezależności mediów wymaga przejrzystego i otwartego mechanizmu wsparcia;
2. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie inicjatywy „NEWS” dla sektora mediów informacyjnych, w tym utworzenie europejskiego forum mediów informacyjnych, które powinno mieć charakter jak najbardziej pluralistyczny i prowadzić do dogłębnych dyskusji z odnośnymi sektorami na temat trwających w nich przeobrażeń; zachęca Komisję do dalszego rozwijania tej inicjatywy i przekształcenia jej w stałą inicjatywę na wniosek zainteresowanych stron; wyraża zadowolenie, że inicjatywa ta będzie wspierana z różnych programów WRF; podkreśla jednak potrzebę pełnego nadzoru nad inicjatywą w celu zapewnienia właściwego wykorzystania funduszy UE; przypomina z mocą o ponawianych przez siebie apelach o stworzenie stałego unijnego funduszu mediów w celu wzmocnienia niezależnych mediów informacyjnych, zabezpieczenia niezależności europejskich dziennikarzy i dziennikarstwa oraz zagwarantowania wolności prasy; podkreśla, że usługi budowania zdolności, które będą uzupełniać inicjatywę „NEWS”, powinny również skupiać się na mediach lokalnych i regionalnych;
3. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie dostosowanego narzędzia interaktywnego pomagającego organizacjom medialnym w dostępie do możliwości finansowania krajowego i unijnego; uważa, że w szczególności mniejsze organizacje medialne mogą odnieść duże korzyści z dostosowanego szkolenia i wsparcia; podkreśla, że takie narzędzie musi być przyjazne dla użytkownika i że należy zapewnić odpowiednie wsparcie techniczne w całym procesie składania wniosków;
4. wyraża zadowolenie z przyjęcia nowego programu „Kreatywna Europa” i podkreśla jego znaczenie, a także przyjmuje z zadowoleniem wprowadzenie nowych działań w ramach odnowionego komponentu międzysektorowego, skoncentrowane na wzmocnieniu wolności mediów, wysokiej jakości dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów; uważa, że dostęp do takiego wsparcia i jego szybkie udzielenie mają kluczowe znaczenie; uważa jednak, że dostępne wsparcie jest niedostateczne, biorąc pod uwagę potrzeby finansowe sektora; apeluje do Komisji o pełne wykorzystanie finansowania dostępnego dla sektora mediów informacyjnych w ramach komponentu międzysektorowego obowiązującego w bieżącym okresie programowania;
5. odnotowuje, że sektor audiowizualny pilnie potrzebuje silnego i stabilnego wsparcia za pośrednictwem poszczególnych unijnych programów finansowania, takich jak „Horyzont Europa”, komponent MEDIA programu „Kreatywna Europa” oraz Fundusz Spójności; przypomina, że należy zmniejszać bariery administracyjne w dostępie do funduszy i zapewniać wnioskodawcom większą elastyczność w dostępie do nich, zwłaszcza w przypadku MŚP, które stanowią zdecydowaną większość zainteresowanych podmiotów z sektora;
6. przypomina, że w komponencie MEDIA programu „Kreatywna Europa” należy dążyć do zapewnienia równowagi w finansowaniu między państwami członkowskimi oraz między poszczególnymi grupami i gatunkami działalności, które wspiera; przypomina, że dla sektora zasadnicze znaczenie ma, aby państwa członkowskie sprzyjały ekosystemowi niezależnych podmiotów jako głównemu czynnikowi różnorodności twórczości;
7. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie pilotażowej inicjatywy kapitałowej w ramach programu InvestEU, która będzie mogła nowatorsko wspierać sektor mediów informacyjnych; apeluje do Komisji o zapewnienie odpowiednich środków finansowych na rzecz tej inicjatywy pilotażowej;
8. ubolewa, że obecne środki wsparcia nie obejmują niektórych składowych ekosystemu medialnego; zwraca się do Komisji o dalsze poszukiwanie systemów wsparcia dostosowanych do potrzeb sektora mediów informacyjnych oraz o rozważenie stworzenia takich zabezpieczeń dla koprodukcji audiowizualnych; apeluje, by we wszystkich działaniach wspierających poświęcać szczególną uwagę państwom członkowskim o niskim potencjale produkcji audiowizualnej; podkreśla korzyści płynące z wymieniać się przez państwa członkowskie przykładami najlepszych praktyk w dziedzinie wsparcia ekosystemu audiowizualnego;

Środa, 20 października 2021 r.

9. wzywa Komisję, aby uznała wyjątkowy charakter sieci Euranet Plus jako niezależnej sieci radiowej z powodzeniem eliminującej lukę informacyjną między UE a jej obywatelami przez pogłębianie zrozumienia wszystkich obszarów unijnych procesów decyzyjnych i promowanie debaty na ten temat; apeluje o odnowienie obecnego podstawowego finansowania sieci Euranet Plus w postaci tymczasowej umowy o udzielenie dotacji na co najmniej dwa lata, tak aby sieć mogła opracować długoterminowy plan strategiczny mający na celu jej dalszy rozwój do 2027 r. z myślą o zwiększeniu liczby członków, zasięgu geograficznego i językowego, przygotowaniu się do transformacji cyfrowej oraz inwestowaniu w dalsze udoskonalenia swoich produktów i usług;

10. zwraca się do Komisji o przeprowadzenie badania na temat wsparcia finansowego mediów informacyjnych w UE, opracowanie wytycznych i ułatwienie wymiany między państwami członkowskimi informacji i najlepszych praktyk w zakresie mechanizmów finansowania publicznego; przypomina, że badanie powinny przeprowadzić niezależne organy; przypomina o odpowiedzialności państw członkowskich za politykę dotyczącą kultury, edukacji, młodzieży i mediów, a dokładniej za mechanizmy finansowania w tych dziedzinach, które muszą być jasne i przejrzyste;

11. przypomina, że media mniejszościowe nie mogą konkurować z mediami większościowymi w ramach programów ogólnych i domaga się, aby państwa członkowskie wspierały tworzenie treści w językach regionalnych i mniejszościowych i ich rozpowszechnianie na różnych;

12. zwraca uwagę, że chociaż w bazie danych LUMIERE VOD oraz w innych bazach danych Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego gromadzonych jest wiele informacji o pochodzeniu treści udostępnianych na platformach VOD, brakuje danych o obecności napisów, języków migowych lub języków używanych w poszczególnych mediach; uważa, że dane te mają kluczowe znaczenie, ponieważ służą jako podstawa opracowywania i monitorowania polityki audiowizualnej UE, a także promowania dostępności w sektorze VOD dla osób o odmiennej wrażliwości sensorycznej;

13. uważa, że polityka podatkowa jest istotnym instrumentem, który mógłby ułatwić odbudowę i odporność sektora mediów, sektora kultury i sektora kreatywnego, a także pomóc w pobudzaniu inwestycji w tych sektorach; zachęca państwa członkowskie mające możliwość manewru w kwestiach budżetowych, aby pomogły zwiększyć produkcję, dystrybucję i popyt na ofertę mediów informacyjnych oraz utworów audiowizualnych, w tym sprzedaż biletów do kina, za pomocą zachęt podatkowych i finansowych uwzględniających ten cel, przy jednoczesnym uwzględnieniu różnic między fizycznymi placówkami a platformami cyfrowymi, zwłaszcza pod względem kosztów utrzymania; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedziane przez Komisję dodatkowe wsparcie finansowe na rzecz europejskich sieci kinowych; apeluje do Komisji, aby ułatwiała wymianę dobrych praktyk między państwami członkowskimi w celu wspierania konkurencyjności sektora mediów i sektora audiowizualnego; podkreśla, że specjalna polityka podatkowa powinna stwarzać równe warunki działania dla wszystkich podmiotów medialnych i nie szkodzić MŚP oraz freelancerom;

14. uważa, że wsparcie na rzecz wzmocnienia niezależnych mediów oraz umiejętności korzystania z mediów i informacji powinno również stanowić integralną część polityki zagranicznej UE;

Zapewnienie równych warunków działania

15. zwraca uwagę, że obecny kryzys grozi przyspieszeniem koncentracji mediów informacyjnych, w szczególności w państwach członkowskich, co może być szkodliwe dla pluralizmu mediów oraz dla jakości i bezstronności informacji, zwłaszcza na mniejszych rynkach, na których wybór już jest ograniczony; dostrzega jednak, że warunki konkurencji w sektorze mediów i sektorze audiowizualnym szybko się zmieniają, i ostrzega, że chociaż fuzje mogą być ostatecznością w celu uniknięcia bankructwa mniejszych podmiotów, takich konsolidacji nie można przyjmować jako normy; zwraca się zatem do organów ochrony konkurencji, by pozostały czujne i rozważyły długoterminowy wpływ fuzji i przejęć nie tylko na udział w rynku, ale również na różnorodność językową i kulturową; zachęca Komisję, aby jednocześnie w większej mierze uwzględniła rozwój sytuacji w cyfrowym środowisku konkurencyjnym, aby umożliwić podmiotom medialnym z UE dalsze konkurowanie i odgrywanie istotnej roli w perspektywie długoterminowej; podkreśla, że nowe media mogą odgrywać konstruktywną i aktywną rolę na mniejszych rynkach oraz w krajach i regionach o niskich wskaźnikach wolności mediów, umożliwiając dostęp do niezależnych informacji;

16. odnotowuje z zaniepokojeniem, że globalne platformy internetowe mają wysoce szkodliwy wpływ na sektor mediów, ponieważ dominują na rynku danych i reklamy oraz radykalnie zmieniają strukturę popytu wśród odbiorców; podkreśla, że potrzebne są równe warunki działania; w związku z tym zaznacza, że obowiązujące prawodawstwo nie stwarza w pełni uczciwego środowiska, jeśli chodzi o zasadnicze kwestie w ekosystemie internetowym, takie jak dostęp do danych i ich przejrzystość, odpowiedzialność za platformy i algorytmy oraz zasady dotyczące reklamy, zwłaszcza internetowej reklamy politycznej, a przecież wszystkie te kwestie mają podstawowe zasadnicze dla zdolności europejskich podmiotów medialnych i audiowizualnych do konkurowania z tymi platformami; wyraża zaniepokojenie praktykami biznesowymi platform, które usuwają treści zgodne z prawem i w nie ingerują, choć treści te podlegają odpowiedzialności redakcyjnej dostawcy usług medialnych oraz szczegółowym normom i nadzorowi; uważa, że sprawą pilną jest terminowe przyjęcie prawodawstwa, tj. odpowiednich przepisów służących zaradzeniu tym niedociągnięciom, w szczególności

Środa, 20 października 2021 r.

przyszłego aktu o usługach cyfrowych i aktu o rynkach cyfrowych oraz znacznie wzmocnionego kodeksu postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji; zauważa, że obywatele w coraz większym stopniu korzystają z dostępu do informacji i różnorodnych treści oferowanego przez platformy stron trzecich, takie jak sieci społecznościowe i agregatory wiadomości; podkreśla jednocześnie, że umiejętne korzystanie z platform internetowych również pozwala na dostęp do informacji, zwłaszcza w krajach i regionach o niskich wskaźnikach wolności mediów;

17. uznaje, że potrzebne są ambitne, jasne i prawnie wiążące środki przeciwdziałające naruszeniom praw własności intelektualnej, w tym piractwu internetowemu, a także wszelkim formom obchodzenia przepisów; uważa, że negatywnemu wpływowi piractwa na krajobraz kulturalny i medialny Europy należy przeciwdziałać za pomocą narzędzi praktycznych, takich jak, w stosownych przypadkach, dynamiczne nakazy sądowe, natychmiastowe usuwanie treści po zgłoszeniu oraz doprecyzowanie zasad prawnych mających zastosowanie do serwisów zamieszczających hiperlinki do stron internetowych, na których utwory chronione prawem autorskim udostępniono bez zgody podmiotów uprawnionych; wzywa państwa członkowskie do pilnej transpozycji art. 18 dyrektywy o prawie autorskim oraz do ustanowienia mechanizmów wynagradzania gwarantujących autorom i wykonawcom odpowiednie i proporcjonalne wynagrodzenie z tytułu wykorzystania ich utworów i wykonań we wszystkich mediach, a w szczególności w mediach internetowych;

18. zauważa, że zapewnienie bardziej wyrównanych warunków działania respektujących prawa autorskie i prawa własności intelektualnej pomoże wzmocnić rozwój gospodarczy sektora mediów, uratuje tysiące miejsc pracy oraz będzie chronić i promować bogatą różnorodność kulturową i językową Europy; uważa, że szybkie wdrożenie i skuteczne egzekwowanie wszystkich przepisów dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych i dyrektywie o prawie autorskim jest istotne dla zapewnienia równych warunków działania i równego poziomu ochrony twórców oraz dla pewności prawa wśród konsumentów i podmiotów uprawnionych; w tym kontekście zwraca uwagę na znaczenie dalszego wzmocnienia ochrony użytkowników platform udostępniania wideo, szczególnie użytkowników małoletnich, przed szkodliwymi treściami, przez promowanie skoordynowanych środków zapobiegawczych i skuteczne wdrażanie obowiązującego prawodawstwa, w tym dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania rozwoju sytuacji w tym zakresie i zachęca, aby przeanalizowała, jak można pomóc sektorowi mediów, jeśli chodzi o nowe prawo pokrewne dotyczące umożliwienia uczciwych negocjacji z platformami; zauważa, że należy wzmocnić rolę i zdolności Europejskiej Grupy Regulatorów ds. Audiowizualnych Usług Medialnych (ERGA);

19. przyznaje, że dodatkowe wyzwania stoją przed mediami informacyjnymi działającymi na mniejszych rynkach, w tym mediami lokalnymi, regionalnymi i niszowymi o ograniczonych dochodach, które nie są rentowne przy wykorzystaniu obecnych komercyjnych modeli biznesowych i które nie mogą przyjmować nowych modeli w taki sam sposób, jak czynią to media działające na większych rynkach; zwraca uwagę na powstawanie „pustyń informacyjnych”, które mogą mieć poważny niekorzystny wpływ na różnorodność kulturową i językową; uważa zatem, że potrzebne są mechanizmy finansowania publicznego w pełni respektujące niezależność redakcyjną i oparte na zasadzie ceny rynkowej, w połączeniu ze swobodnym dostępem do rynku reklamy; podkreśla, że UE powinna wspierać współpracę transgraniczną oraz wzmocniać różnorodność na rynkach, przeciwdziałając w ten sposób rozdrobnieniu i skupieniu na sferze krajowej; uważa, że niezwykle istotne jest, aby wszelkie fundusze na odbudowę przeznaczone dla mediów i przekazywane za pośrednictwem państw członkowskich były uzależnione od procesu gwarantującego ich sprawiedliwy i obiektywny podział na rzecz niezależnego dziennikarstwa wysokiej jakości, oraz że Komisja powinna w szczególności podkreślić poparcie dla organizacji medialnych w państwach członkowskich, w których niezależne media znajdują się pod szczególną presją finansową i polityczną, w tym w państwach członkowskich, w których ze względu na aktualne zastrzeżenia dotyczące praworządności wątpliwa jest zdolność państwa do bezstronnego wspierania dziennikarstwa;

20. podkreśla, jak ważny jest dualny system mediów publicznych i komercyjnych w Europie; wzywa państwa członkowskie, aby zapewniły stabilne, otwarte, przejrzyste, zrównoważone i odpowiednie finansowanie wieloletnie dla mediów publicznych, tak by zagwarantować ich niezależność od presji rządowej, politycznej i rynkowej, a tym samym różnorodność europejskiego krajobrazu medialnego;

21. podkreśla, że istotne jest, by wszyscy obywatele UE mieli dostęp do informacji i mediów informacyjnych w językach ojczystych; uważa, że sprawy UE powinny być szerzej relacjonowane, aby informować obywateli o działalności Unii; ponownie wyraża poparcie dla mediów informacyjnych, których redakcje zdecydowały się na relacjonowanie spraw europejskich; apeluje do Komisji i państw członkowskich o kontynuowanie wysiłków promujących utworzenie prawdziwego europejskiego ekosystemu medialnego; ponadto zwraca uwagę na korzyści płynące z alternatywnych mechanizmów finansowania kierowanych przez społeczność, takich jak „przez media dla mediów”, z niezależnymi organami zarządzanymi w systemie kaskadowym ⁽¹⁵⁾;

⁽¹⁵⁾ https://eic.ec.europa.eu/eic-funding-opportunities/european-innovation-ecosystems/calls-proposals/ufo-open-call-cascade_en

Środa, 20 października 2021 r.

22. zaznacza, że zasadnicze znaczenie ma zagwarantowanie stabilności finansowej mediów publicznych oraz zapewnienie i utrzymanie niezależności mediów prywatnych i publicznych od wszelkich wewnętrznych i zewnętrznych wpływów politycznych i ekonomicznych ze strony rządów, potężnych grup interesu, państw trzecich czy innych podmiotów zewnętrznych; zwraca uwagę na szczególną sytuację państw członkowskich, które są narażone na zagrożenia geopolityczne wynikające z ingerencji państw trzecich w ich przestrzeń informacyjną, w tym poprzez finansowanie mediów; uważa, że najlepszym realnym antidotum jest solidniejszy krajobraz mediów o stałych i niezawodnych źródłach dochodów; uważa, że podstawowe znaczenie ma zwiększenie przejrzystości i obowiązków w zakresie weryfikacji faktów, w związku z czym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy „monitor własności mediów” i „monitor pluralizmu mediów”; apeluje do Komisji, aby zapewniła bardziej kompleksowe monitorowanie gospodarki politycznej sektora mediów informacyjnych w UE oraz w regionach objętych europejską polityką sąsiedztwa i procesem rozszerzenia;

23. ostrzega przed niepewnym zatrudnieniem, w tym przed fałszywym samozatrudnieniem, w branży dziennikarskiej i zachęca do przyjęcia odpowiednich środków pomocnych w zapewnieniu dziennikarzom godziwego dochodu i solidnego zabezpieczenia społecznego;

24. wyraża głębokie zaniepokojenie przejmowaniem mediów przez rządy w niektórych państwach członkowskich, czemu sprzyjają zakłócenia na rynku mediów i koncentracja własności, a także nadużywaniem narzędzi regulacyjnych w celu budowy sektora mediów zależnego od rządu kosztem krytycznego dziennikarstwa uprawianego w interesie publicznym;

25. uważa, że UE może przyczynić się do wzmocnienia międzynarodowych standardów wolności mediów zarówno w UE, jak i poza nią; wzywa Komisję, aby opracowała ambitny, solidny i kompletny mechanizm oparty na obowiązujących przepisach, w szczególności na dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych, w celu wzmocnienia zdolności UE do monitorowania i karania działań ograniczających wolność mediów lub jej szkodzących; podkreśla, że rozwój odpornego i niezależnego krajobrazu medialnego można osiągnąć za pomocą komplementarności z działaniami przewidzianymi w europejskim planie działania na rzecz demokracji, i jest zdania, że przygotowywany przez Komisję wniosek dotyczący wolności mediów (europejski akt o wolności mediów) mógłby dodatkowo wspomóc takie wysiłki, przy czym media należy traktować jako fundament europejskiej demokracji i istotny element gospodarki;

26. z zadowoleniem przyjmuje zalecenie Komisji z 16 września 2021 r.⁽¹⁶⁾ w sprawie zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa dziennikarzom i innym pracownikom sektora mediów oraz wzmocnienia ich pozycji w Unii Europejskiej oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby skutecznie chroniły dziennikarzy, organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie – za pomocą narzędzi ustawodawczych i nieustawodawczych – przed ich coraz częstszym nękaniami powództwami typu SLAPP w celu zastraszenia i uciszenia; podkreśla znaczenie dziennikarstwa śledczego, któremu zagrażają związane z nim wysokie koszty, i z zadowoleniem przyjmuje fundusz na rzecz dziennikarstwa śledczego w Europie (IJ4EU) wspierający takie dziennikarstwo;

27. ostrzega, że niektóre media coraz bardziej tracą na korzyść globalnych platform i interfejsów, z których część to pionowo zintegrowani konkurenci; wyraża zaniepokojenie tymi szkodliwymi tendencjami w mediach informacyjnych, gdyż mogą one długofalowo osłabić konkurencję i ograniczyć możliwości dla innych podmiotów; jest zdania, że wiele platform internetowych nie inwestuje własnych środków ani w treści kreatywne, ani w dziennikarstwo, a jednak dużą część dochodów reklamowych pozyskuje dzięki treściom, które udostępnia; wzywa do uczciwej dyskusji między mediami, które tworzą treści publicystyczne, a platformami, które te treści wykorzystują poprzez odniesienia do nich w swoich usługach z zakresu wyszukiwania, komunikacji oraz przetwarzania w chmurze, świadczonych na rzecz użytkowników indywidualnych, instytucjonalnych i biznesowych; zwraca się do Komisji, aby uważnie monitorowała sytuację i, w stosownych przypadkach, podejmowała niezbędne działania w celu wyrównania warunków konkurencji, tak by zagwarantować obywatelom UE dobry poziom usług niezależnie od tego, jaki kanał dystrybucji wybrali, aby uzyskać dostęp do treści i informacji;

28. wyraża zaniepokojenie nieproporcjonalną siłą ekonomiczną globalnych podmiotów internetowych i ich marketingową zdolnością trafiać do dużych grup odbiorców, a także przypadkami drapieżnych zachowań przejawiających się nieuczciwymi warunkami umownymi; zauważa, że takie działania mogą skutkować nieuczciwymi warunkami konkurencji i osłabiać europejski sektor audiowizualny, co często wpływa na niezależną produkcję i dystrybucję utworów audiowizualnych; związku z tym zwraca się do Komisji, aby bacznie obserwowała te zjawiska, uważnie monitorowała sytuację i, w stosownych przypadkach, podejmowała wszelkie działania niezbędne do wyrównania warunków konkurencji;

⁽¹⁶⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/recommendation-protection-safety-and-empowerment-journalists>

Środa, 20 października 2021 r.

29. uważa, że przejrzystość algorytmów i systemów rekomendacji jest potrzebna, aby zapewnić większą sprawiedliwość, jeśli chodzi o zamieszczanie utworów europejskich na platformach internetowych, oraz umożliwić konsumentom rzeczywisty wybór; zachęca Komisję, aby oceniła rolę usług transmisji strumieniowej, w szczególności w związku z konsolidującym się środowiskiem mediów internetowych, i w razie potrzeby przewidziała środki wspierające różnorodność kulturową i wyszukiwalność utworów europejskich w takich usługach, przy czym twory te mogą być promowane również za pomocą algorytmów;

30. z zadowoleniem przyjmuje wyraźne postępy poczynione w 2021 r. w pracach nad globalnym rozwiązaniem w celu skutecznego opodatkowania gospodarki cyfrowej, w szczególności umowę z lipca 2021 r., w której zastosowano podejście oparte na dwóch filarach, zgodnie z otwartymi ramami G20/OECD w zakresie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS)⁽¹⁷⁾; zaznacza, że potrzebne jest szybkie wdrożenie tej umowy i wsparcie ze strony wszystkich zainteresowanych państw; podkreśla, że taka umowa musi opierać się na założeniu, że interakcje z użytkownikami i konsumentami znacząco przyczyniają się do tworzenia wartości w cyfrowych modelach biznesowych, a zatem należy je uwzględnić przy przyznawaniu praw do nakładania podatków w poszczególnych państwach; ponadto uważa, że należy też odpowiednio określić zakres tych nowych źródeł dochodów, aby uniknąć podwójnego opodatkowania, oraz że powinny nimi administrować państwa członkowskie w celu wspierania sektora audiowizualnego i sektora mediów informacyjnych, w tym mniejszych podmiotów działających lokalnie;

31. zauważa, że pomimo pewnych podobieństw sektor mediów informacyjnych i sektor audiowizualny stoją przed różnymi wyzwaniem; w związku z tym wzywa Komisję, aby stworzyła kompleksowe europejskie strategie specjalne na rzecz sektora mediów informacyjnych i sektora audiowizualnego, które zachęcą zainteresowane podmioty do działalności o wysokiej wartości dodanej w dziedzinach, w których UE jest konkurencyjnym podmiotem lub ma potencjał, by się nim stać, na przykład w dziedzinie gier komputerowych lub rzeczywistości wirtualnej, i które będą przewidywać dostosowane środki wsparcia dla tych sektorów; podkreśla, że takie strategie powinny być całościowe i uwzględniać wszystkie możliwości, w tym zachęty podatkowe, politykę handlową, większą rozliczalność i zasady dla platform internetowych w celu ustanowienia równych regulacyjnych warunków działania, umożliwiających mediom dalsze inwestowanie w treści informacyjne i kulturalne, a jednocześnie powinny chronić konsumentów europejskich zarówno w internecie, jak i poza nim;

W kierunku transformacji i promocji europejskiego sektora mediów i sektora audiowizualnego

32. zaznacza, że potrzebna jest transformacja w sektorze mediów informacyjnych, obejmująca dodatkowe wsparcie na rzecz kształcenia dziennikarzy, rozwijanie indywidualnych i zbiorowych umiejętności w zakresie innowacji i współpracy, a tym samym także wspieranie większej różnorodności na stanowiskach kierowniczych w mediach, cyfryzację redakcji wiadomości, wykorzystywanie sztucznej inteligencji (AI), w tym tłumaczenia maszynowego wraz z korektą przez człowieka, zmiany i ulepszenia w tworzeniu i prezentacji treści oraz lepsze modele dystrybucji i subskrypcji, w tym mikropłatności; zwraca uwagę, że wymaga to dodatkowych inwestycji i umiejętności, których często brakuje podmiotom działającym w sektorze mediów informacyjnych, również tym, które mają niewielki udział w rynku; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by odpowiednio wsparły cyfrową transformację tych sektorów, w szczególności przez przeznaczenie środków z programu „Horyzont Europa”;

33. uznaje znaczenie niezależnego dziennikarstwa i jego potencjał wzrostu dzięki ułatwionym technologicznie niższym barierom wejścia, w szczególności rozwojowi innowacyjnych rozwiązań w zakresie publikacji i płatności, które ułatwiają docieranie do publiczności w internecie i monetyzację treści, co powinno przyczynić się do poprawy sytuacji gospodarczej i warunków pracy tych niezależnych specjalistów;

34. wzywa Komisję do stworzenia nadrzędnej strategii na rzecz umiejętności korzystania z mediów i informacji; podkreśla wartość dodaną włączenia zainteresowanych podmiotów z sektora mediów do inicjatyw w zakresie umiejętności korzystania z mediów i informacji (co obejmuje monitorowanie i działania); uważa, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają kluczową rolę we wspieraniu umiejętności korzystania z mediów i informacji, w związku z czym zwraca się do Komisji i państw członkowskich, aby uwzględniały te organizacje jako zainteresowane podmioty w inicjatywach służących promowaniu dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów i informacji; podkreśla, że trzeba promować edukację medialną w kontekście formalnym, nieformalnym i pozaformalnym przez podejście oparte na uczeniu się przez całe życie, aby wspierać umiejętności cyfrowe i medialne przez całe życie i od najmłodszych lat; wzywa w szczególności Komisję, aby wspierała programy i inicjatywy wspierające edukację w zakresie korzystania z mediów prowadzone na uniwersytetach; z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie, w ścisłej współpracy z ERGA, zestawu narzędzi w zakresie umiejętności korzystania z mediów oraz praktyczne stosowanie nowych obowiązków dotyczących umiejętności korzystania z mediów określonych w dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych;

35. uważa, że wsparcie na rzecz wzmocnienia niezależnych mediów oraz umiejętności korzystania z mediów i informacji powinno również stanowić integralną część polityki zagranicznej UE; zaznacza, że szczególności w regionach objętych europejską polityką sąsiedztwa i procesem rozszerzenia potrzebne jest silniejsze wsparcie polityczne, techniczne i finansowe, wnoszące wkład w dyplomację publiczną Unii, promujące wykorzystanie miękkiej siły i zwiększające widoczność geopolityczną;

⁽¹⁷⁾ <https://www.oecd.org/tax/beps/about/#:~:text=The%20Inclusive%20Framework%20on%20BEPS%20allows%20interested%20countries%20and%20jurisdictions,implementation%20of%20the%20BEPS%20Package>

Środa, 20 października 2021 r.

36. uważa, że aby pobudzić konkurencję, UE musi również wspierać tworzenie i rozwój start-upów w branży mediów cyfrowych przez łatwiejszy dostęp do finansowania i przez ramy wsparcia innowacji umożliwiające działalność na większą skalę;

37. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź, że co dwa lata sporządzane będzie sprawozdanie z branży medialnej służące analizie tendencji w sektorze mediów; podkreśla, że trzeba uznać język za jednostkę analizy, poza tendencjami globalnymi i przestrzeniami krajowymi, co pozwoli na monitorowanie tendencji różnorodnie wpływających na poszczególne przestrzenie językowe, w tym języki urzędowe UE oraz języki regionalne i mniejszościowe;

38. podkreśla znaczenie wyłączności terytorialnej i praw licencyjnych dla przetrwania i sprawnego funkcjonowania sektora audiowizualnego, szczególnie pod względem różnorodności kulturowej; uważa, że istotne jest utrzymanie zasady terytorialności, która jest jednym z fundamentów europejskiego przemysłu audiowizualnego; w związku z tym podkreśla, że trzeba zająć się kwestią koncentracji dominujących podmiotów na rynku, która działa na niekorzyść ofert alternatywnych i niezależnych; zauważa, że prawa własności intelektualnej często należą w Europie do autorów, wykonawców oraz niezależnych i zintegrowanych producentów; zachęca do podejmowania działań mających na celu wspieranie twórców treści oraz stworzenie im możliwości i równych warunków działania, tak by otrzymywali uczciwe wynagrodzenie za swój wysiłek, zwłaszcza w środowisku cyfrowym;

39. jednocześnie wzywa do wyraźnego zwiększenia liczby odbiorców europejskich przez legalne udostępnianie treści ponad granicami UE, przy jednoczesnym zagwarantowaniu zasady swobody zawierania umów i przy wykorzystaniu istniejących możliwości dostępnych w całej UE, takich jak rozporządzenie w sprawie przenoszenia usług; podkreśla, że trzeba poszerzyć ofertę alternatywnych sposobów legalnego dostępu do treści, aby powstrzymać piractwo w całej UE, a także wynagradzać twórców, oraz odnotowuje, że postępująca cyfryzacja coraz bardziej zaciera granice państwowe; wyraża zaniepokojenie wysokim kosztem niektórych praw do transmisji, który bardzo utrudnia mniejszym podmiotom korzystanie z utworów audiowizualnych, oraz jego wpływem na treści, różnorodność kulturową i konkurencję; z zadowoleniem przyjmuje zainicjowany przez Komisję dialog interesariuszy na rzecz szerszej dostępności treści audiowizualnych w całej UE i wzywa Komisję, aby należycie uwzględniła wynik takiego dialogu i wykorzystała go do analizy alternatywnych modeli finansowania, w pełni przestrzegając przepisów dotyczących praw autorskich, wyłączności terytorialnej i uczciwego wynagradzania podmiotów uprawnionych;

40. uważa, że należy zadbać, aby unijne programy i inicjatywy mające na celu promowanie produkcji i obiegu wysokiej jakości utworów europejskich o potencjale międzynarodowym były bardziej widoczne w UE i poza nią; ponownie podkreśla, że potrzebne jest dostosowane wsparcie w tym zakresie; jest zdania, że ukierunkowane środki na rzecz wsparcia koprodukcji, tłumaczenia, napisów i dubbingu oraz przedsprzedaży przyszłych praw do dystrybucji i współdystrybucji mogłyby przyczynić się do zwiększenia dostępności różnorodnych europejskich treści audiowizualnych; z zadowoleniem przyjmuje inwestycje w produkcję europejską i z zainteresowaniem odnotowuje kilka innowacyjnych projektów realizowanych przez europejskie publiczne organizacje medialne w tym zakresie; wyraża nieustające poparcie dla Europejskiej Nagrody Publiczności LUX i dla niedawnego wprowadzenia w jej ramach powszechnego głosowania, co ma służyć zwiększeniu wiedzy społeczeństwa europejskiego o różnorodności europejskiego kina, oraz przypomina, że niezależne kina i niezależne festiwale filmowe mają zasadnicze znaczenie dla odporności sektora;

41. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania narzędzi i działań wspierających, uwzględniających niski potencjał produkcji audiowizualnej niektórych państw członkowskich; przypomina o przyjęciu zmiany dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych i wzywa w szczególności państwa członkowskie, aby odpowiednio wdrożyły jej art. 13 ust. 1, co zagwarantuje, że dostawcy usług medialnych podlegający ich jurysdykcji, dostarczający audiowizualne usługi medialne na żądanie, zapewnią co najmniej 30-procentowy udział utworów europejskich w swoich katalogach; zwraca się do Komisji i ERGA, aby uważnie monitorowały skuteczne wdrażanie tego środka oraz oceniły powodzenie realizacji jego celu;

42. podkreśla, że usługi wideo na żądanie (VOD) i inne innowacje są obecnie pełnoprawną częścią krajobrazu mediów audiowizualnych oraz że tworzą one zarówno wyzwania, jak i szanse dla istniejących podmiotów; zwraca uwagę, że pod wieloma względami dokonuje się nieodwracalna transformacja, wiążąca się m.in. z tworzeniem nowych rynków; zachęca podmioty o ugruntowanej pozycji w tym sektorze, aby nadal wchodziły na nowe rynki i przyjmowały innowacyjne modele biznesowe, tak by oferować odbiorcom jak najlepsze usługi; jest zdania, że wprowadzenie wieloterytorialnych usług VOD nie powinno ograniczać kulturowej i językowej różnorodności UE;

43. podkreśla możliwości oferowane europejskim twórcom i producentom treści audiowizualnych przez dużych dostawców usług VOD; wyraża jednak zaniepokojenie systemem umów o wypożyczenie i wykup utworów stosowanym przez tych usługodawców, którzy często kupują prawa własności intelektualnej do danego utworu w zamian za jednorazową płatność i w ten sposób uzyskują dochód z wykorzystywania takiego utworu; uznaje, że uczciwa konkurencja rynkowa między nadawcami a usługami VOD ma podstawowe znaczenie dla przyszłego istnienia tych sektorów, co potwierdzono w dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych; apeluje do Komisji, aby przeprowadziła badanie na temat wpływu usług VOD na europejski rynek filmowy i audiowizualny, w szczególności na relacje między poszczególnymi

Środa, 20 października 2021 r.

podmiotami w łańcuchu wartości, oraz podjęła konkretne działania, aby zapobiec praktykom potencjalnie wiążącym się z przymusem, które mogą utrudniać twórcom otrzymywanie odpowiedniego i proporcjonalnego wynagrodzenia;

44. podkreśla centralną rolę mediów w kształtowaniu percepcji, idei, postaw i zachowań w społeczeństwie; wskazuje na brak różnorodności w tym sektorze i na niewystarczający odsetek kobiet na stanowiskach kreatywnych i kierowniczych w branży; podkreśla, jak ważne jest wspieranie europejskich talentów medialnych, w tym przez rozwijanie nowych programów mentorskich i kampanii na rzecz różnorodności zarówno przed, jak i za kamerą, aby zwiększyć reprezentację kobiet i grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej, a także zachęcać je do brania pod uwagę kariery w mediach;

45. podkreśla znaczenie ograniczenia śladu węglowego sektora audiowizualnego, zwłaszcza na etapie produkcji, który odpowiada za większość emisji CO₂; zwraca uwagę, że rozwiązania cyfrowe, takie jak wirtualne techniki produkcji audiowizualnej, mogą sprzyjać temu ograniczeniu; uważa, że obecne WRF stanowią wyjątkową okazję do finansowania projektów ekologizacji i do osiągnięcia w tym dziesięcioleciu zerowej emisji netto w sektorze; apeluje do Komisji o przeprowadzenie badania dotyczącego emisji CO₂ w całym łańcuchu wartości i zaproponowania ukierunkowanych środków; zachęca Komisję, aby przyspieszyła ten proces oraz wspierała wymianę najlepszych praktyk, wspólnych narzędzi i dobrowolnych norm obejmujących cały łańcuch wartości, z myślą o ograniczeniu śladu węglowego sektora audiowizualnego, aby osiągnąć unijny cel neutralności klimatycznej do 2050 r.; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar opracowania przewodnika zawierającego najlepsze praktyki w dziedzinie ekologicznej produkcji i ekologicznego świadczenia usług; podkreśla, że zrównoważenie środowiskowe może być kluczowym czynnikiem i atutem zapewniającym większą konkurencyjność branży i jej większą atrakcyjność dla inwestycji;

46. podkreśla, że wiedza o sztuce filmowej ma szczególne znaczenie dla uświadamiania młodszym odbiorcom europejskiej różnorodności kulturowej i historii oraz ma ogromny potencjał kreowania i wzmacniania poczucia przynależności i wspólnej tożsamości europejskiej; zauważa, że europejscy twórcy, producenci, dystrybutorzy i europejskie kina mają do odegrania kluczową rolę; uważa, że należy opracować zestaw narzędzi do szerzenia wiedzy o sztuce filmowej; przypomina, że specyfika europejskiej produkcji kinematograficznej i wyjątek dotyczący wspierania kultury w tej dziedzinie służą zachowaniu wysokiej jakości produkcji na kontynencie europejskim; w związku z tym postuluje, aby państwa członkowskie rozważyły włączenie wiedzy o sztuce filmowej do programów nauczania i na wszystkich poziomach kształcenia;

47. uważa, że zwiększone finansowanie cyfryzacji i promowanie dostępności europejskiego dziedzictwa audiowizualnego i filmowego jest niezbędne do jego ochrony i do zwiększenia jego dostępności dla szerszej widowni; wzywa Komisję, aby przeanalizowała możliwości wsparcia dziedzictwa audiowizualnego i filmowego w ramach programu „Kreatywna Europa”, w tym promowanie i ułatwianie kontaktów i budowania potencjału wśród specjalistów z dziedziny konserwacji i restaurowania filmów, z należyтым uwzględnieniem niezależnych MŚP, które ze względu na swój szczególny model biznesowy odgrywają zasadniczą rolę w ochronie bogatego i zróżnicowanego dziedzictwa audiowizualnego Europy;

48. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby nadal wspierały odbudowę i przekształcenie całości sektora mediów informacyjnych i sektora audiowizualnego oraz wzmacniały ich odporność i konkurencyjność rynkową, aby jak najskuteczniej reagować na istniejące wyzwania i przyszłe kryzysy; podkreśla, że konieczne jest promowanie synergii między poszczególnymi programami finansowania UE przewidującymi określone kwoty na całość sektora mediów informacyjnych i sektora audiowizualnego, jak „Kreatywna Europa”, „Horyzont Europa”, InvestEU i „Cyfrowa Europa”;

o

o o

49. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.